

Rindader

Folkethingets Forhandlinger.

99de Røde. Ordentlig Samling, 1872—73.

4625 3. Beh. af Forsl. t. Finantsloven f. Finantsaaret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 4626

Instilling, og at den, forsaa vidt de gjorde Kraa derpaa, fik Hans Majestæt Kongens allerhøieste Approbation for sig.

Ordføreren: Det Svar havde jeg ikke ventet af den meget ærede Minister hverken med Hensyn til det specielle Spørgsmaal eller med Hensyn til Udviklingen af Vaisenhusets Forhold i det Hele taget. Den meget ærede Minister gjorde gjældende, hvad flere af hans Kolleger formentlig ogsaa gjorde — og navnlig have vi hørt et enkelt flaaende Exempel derpaa — at der er visse Dømmener under deres Omraade, som Ministrene have selv at varetage aldeles uberørte af det Ansvar, de i Øvrigt have for deres Embedsførelse ligeoverfor Rigsdagen. Denne Betragtning erkjender jeg ikke; enhver Virksomhed, som en Minister har isølge sit Embede, og kun isølge dette, staaar han til Ansvar for ligeoverfor Rigsdagen. Dette Ansvar kan være af forskellig Væstassenhed, det kan være rent juridisk, det kan være blot moralsk og politisk, men det er aldeles utvilsomt, at ingen Minister kan, og han kan heller ikke staa sig der ved, havde for sig visse Grene af sit Embedes Udførelse som Noget, det ikke i fjerneste Måade kan vedkomme Rigsdagen at tale om. Denne isøkerede Stilling, som en Minister saaledes vilde indtage ligeoverfor Folkerepresentationen, er i Længden ikke holdbar, og den fører heller ikke til noget Godt i og for sig. Hvad nu dette Forhold her angaar, da skal jeg ikke negte, at jeg havde allermindest ventet den Udvikling af den ærede Minister paa det nuværende Tidspunkt. Vi have forhandlet dette Spørgsmaal med flere Justitsministre, og der er fra deres Side, saavidt mig bekendt, ikke kommet nogensomhelst Indvending mod den Indflydelse, som Rigsdagen gennem Finantsudvalget og gennem Beslutninger her eller gennem Betænkninger til Thinget søgte at udøve paa hele Vaisenhusets Stilling og Forhold. Vi have desuden forsaa vidt Vaisenhusets Forhold medoptagne i Budgettet, som vi jo have en Bevilling til Vaisenhuset gennem Finantsloven, hvilket jeg i Øvrigt ikke nærmere skal berøre. Naar nu den ærede Minister mener, at han maa antage, at det, som er fastsat ved kongelig Resolution af 1ste Juli 1872, var i Overensstemmelse med, hvad Folkethinget og dets Finantsudvalg tidligere havde udtalt, saa maa det — uden at jeg skal komme dybere ind paa de lange Forhandlinger, der have været førte om disse Sager — forekomme Enhver, der kjender Noget dertil, særdeles paafaldende, thi Finantsudvalget har mundtlig og skriftligt gjentagne

Gange udtalt sig for, at Vaisenhuset ophæves i sin nuværende Skikkelse, og at dets Midler for at komme Provindserne til Gode i et vist Forhold uddeles navnlig til saadanne Anstalter udenfor Kjøbenhavn, som tage sig af faderløse og forsældreløse Børn, uden at føre dem ind i Forhold, som ere væsentlig forskellige fra dem, hvori de hidtil ere opvokset og have levet. Man har altsaa villet hærde, at det vel tilkom en Anstalt heri Kjøbenhavn at tage forholdsvis ikke ringe Del i disse Midler for de Børn i Kjøbenhavn, som forholdsvis efter Folketaallet og efter det hele Forhold kunde henvises til en saadan Anstalt, men at det ogsaa var den øvrige Befolkings berettigede Kraa med Hensyn til dette Forhold at faa anvist de øvrige Midler til Anvendelse for fader- og moderløse Børn under saadanne Forhold, hvor dette vilde være heldigere for dem, end det er at føre dem bort fra deres Slægtninge. Thi Slægtninge har jo Enhver, selv om det er fader- og moderløse Børn, og over til Kjøbenhavn under ganske andre Forhold. Jeg har ikke hørt Noget under den Forhandling, som vi have førte om denne Sag, tage Ordet for en saadan Betragtning, at det vilde være ønskeligt at føre Børnene fra de forskellige Steder i Landet ind til en saadan Anstalt. Det kan gjerne være — det skal jeg ikke undersøge — at denne Anstalt i sin Tid har været tidsvarende, men efterom Forholdene nu have udviklet sig, er den det ikke længere. Ved den nævnte Resolution er der af den aarlige Indtægt af 28,000 Rb. — Afkastaten er en Formue af omtrent 600,000 Rb. — anvist 4,600 Rb. til Provindserne. Der er altsaa imellem 23 og 24,000 Rb. tilbage, som nu skulle anvendes i Kjøbenhavn, og efter hvilket Omfang der skulde opføres en Bygning. Den Opfattelse, der den gaar herigjennem, er bestemt forskellig fra den Opfattelse, som jeg tør sige fra Folkethingets Side er gjort gjældende i en Række af Aar. Jeg erkjender med den høitærede Minister at denne Sag ikke kan betragtes som afgjort mod den høitærede Ministers Modstand, selv om vi nu tydelig give vor Mening tilkjende derom, men at der maa bringes Overensstemmelse tilstede med Ministeren, for at Sagen kan føres igjennem i en ny Skikkelse. Men vi forlange derfor heller ikke Andet, end at den høitærede Minister skal udsætte den Foranstaltning, som præjudicerer den Ordning, som man i en længere Tid har ønsket her, indtil man kommer til en indgaende Forhandling derom, som muligens kunde føre til en Overenskomst med den Minister, som har Anstalten under sin Resport.